

27

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	53-10-1
дата	5.06.1997 г.

1124

ТРИДЕСЕТ И ОСМО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО, МЛАДЕЖТА И СПОРТА

СТ А Н О В И Щ Е

**по искането на Главния прокурор на Република България
за обявяване противоконституционността на чл.61, ал.1, т.5
и §5 и 6 от Преходните и заключителни разпоредби на
Закона за физическото възпитание и спорта**

Физическото възпитание и спортът съставляват елементи от общата система на здравеопазването, на свободното развитие на човека и на възпитанието на децата в гражданското общество в Република България.

Конституцията в чл.47, ал.1 прогласява, че възпитанието на децата "се подпомага от държавата", в чл.52, ал.2 - че здравеопазването на гражданите, освен от държавния бюджет, от работодателите и от лични и колективни осигурителни вноски, може да се финансира "и от други източници при условия и по ред, определени със закон", както и в чл.52, ал.3 - че "Държавата закриля здравето на гражданите и насърчава развитието на спорта и туризма".

В чл.60, ал.1 от Закона за физическото възпитание и спорта законодателят е разпоредил "създаването на Държавен фонд за подпомагане на физическото възпитание и спорт" като юридическо лице към държавния орган - Комитет за физическо възпитание и спорт.

В чл.60, ал.2 законодателят е определил, че "Целта на фонда е да насърчава развитието на физическото възпитание, спорта и социалния туризъм в Република България".

За да може да изпълни тези конституционно определени и закрепени в Закона за физическото възпитание и спорта задължения, законодателят, в чл.61, ал.1, т.5 е предвидил, че наред с другите източници, средства по фонда се набират и чрез отчисления в размер на "три на сто вноска върху постъпленията от хазартните игри, която организаторите на хазартни игри начисляват тримесечно върху оборота и превеждат във фонда".

В искането си за обявяване противоконституционността на чл.61, ал.1, т.5 и на §5 и 6 от Преходните и заключителни разпоредби от

Закона за физическото възпитание и спорта, главният прокурор се позовава на чл.18, ал.4, чл.19, ал.2 и 3 и чл.17, ал.5 от Конституцията, както и на Решение N19 от 21 декември 1993 г. на Конституционния съд, определяйки разпоредбите на цитираните законови текстове като "данъчни утежнения, прикрити под формата на вноски във фонда", "скрито въвеждане на държавен монопол", "принудително отчуждаване на собственост" и др.

Изтъкнатите аргументи са несъстоятелни, защото:

I. По искането на главния прокурор за обявяване за противоконституционен чл.61, ал.1, т.5 от Закона за физическото възпитание и спорт.

1. Чл.18 от Конституцията урежда дейностите, върху които може да се установява държавен монопол и ал.4 не може да бъде основание за обявяване на чл.61, ал.1, т.5 от Закона за физическото възпитание и спорта за противоконституционен.

Конституционният текст е неотносим към атакуваната законова норма, тъй като държавата не е обявила за свое монополно право хазартните игри. Те, както всички останали дейности, с изключение на изрично посочените в Конституцията, се осъществяват в съответствие със законите на страната.

2. В чл.19, ал.1 Конституцията провъзгласява свободната стопанска инициатива за основа на икономиката на страната. И за да може да се изпълни нормата, в ал.2 се гарантират на всички субекти еднакви правни условия за стопанската им дейност чрез изключването на монополизма, нелоялната конкуренция и защитата на потребителя.

Чл.61, ал.1, т.5 не създава монопол и условия за нелоялна конкуренция. Не облагодетелства едни и не злепоставя други, тъй като има отношение към всички субекти, които организират хазартни игри, включително и държавата. С това той е съобразен с духа и смисъла на Решение N19 от 21 декември 1993 г. на Конституционния съд.

Предвидената вноска във фонда не означава ограничаване на свободната стопанска инициатива. Всеки може да организира хазартни игри, но е длъжен да се съобразява с условията, предвидени в закона. Едно от тези условия е чл.61, ал.1, т.5 от Закона за физическото възпитание и спорта.

Дори вноската, предвидена в този член да се разглежда като данъчно утежнение, то не може да се възприеме като "принудително отчуждаване на собственост" по смисъла на чл.17, ал.5 от Конституцията. Чл.61, ал.1 т.5 не засяга признато право на собственост, а се отнася само до "вноска върху постъпленията от

хазартните игри", установена със закон и съобразена с разпоредбата на чл.60, ал.2 от Конституцията.

II. По искането на главния прокурор за обявяване за противоконституционни §5 и 6 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за физическото възпитание и спорта.

1. В искането си за обявяване на §5 от Закона за физическото възпитание и спорта за противоконституционен, главният прокурор се позовава на чл.18, ал.4 и чл.19, ал.2 от Конституцията. Текстът на този параграф само указва реда за организиране на хазартни игри и актовете, които третират тази материя. В този смисъл §5 не може да противоречи на посочените конституционни норми. Изложените съображения за неприложимостта на редица текстове от Указа за учредяване на Държавна парично-предметна лотария, както и на актовете за неговото прилагане не могат да бъдат основание за обявяването му за противоконституционен.

Не може да се приеме за основателно и твърдението на главния прокурор, че с §5 от Закона за физическото възпитание и спорт се налага правен ред, при който "престават за се закрилят от закона" "извършените до този момент инвестиции в разрешена стопанска дейност от лицензираните организатори на хазартни игри". Текстът на §5 по същество препраща към нормата на §6, съгласно която, е необходимо само прелицензиране на вече организирана и провеждаща се хазартна дейност и в този смисъл не съществува ограничение, което може да се тълкува като забранително. Напротив, направените инвестиции и стопанската дейност на българските и чуждестранни граждани са напълно защитени, ако са съобразени с разпоредбите на §5 и 6 от Закона за физическото възпитание и спорт, каквато всъщност закрила провъзгласява разпоредбата на чл.19, ал.3 от Конституцията. Ето защо, използването на този конституционен текст като аргумент е несъстоятелно.

2. Разпоредбата на §6 от Закона за физическото възпитание и спорта разпростира действието си върху всички субекти, които организират хазартни игри, гарантирайки им провъзгласените в чл.19, ал.2 от Конституцията еднакви правни условия за стопанска дейност, предотвратяване злоупотребата с монополизма и нелоялната конкуренция. Прелицензирането, което се изисква от този параграф е задължително условие както за частните физически и юридически лица, така и за държавните юридически лица, поставяйки всички тях в еднакви правни условия. Именно поради това няма основание за обявяването на §6 от Закона за физическото възпитание и спорта за противоконституционен.

Въз основа на направените разисквания и гореизложеното, Комисията по здравеопазването, младежта и спорта с 19 гласа "за", "против" и "въздържали се" - няма, взе следното

РЕШЕНИЕ:

приема за необосновано и поради това и за неоснователно искането на главния прокурор за обявяване на чл.61, ал.1, т.5 и §5 и 6 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за физическото възпитание и спорта за противоконституционни.

03.06.1997 г.

**Председател на Комисията по
здравеопазването, младежта
и спорта:**

/Доц. д-р Б. Китов/